

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI ÚJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kaszinczy-utca 4.
Kiadóhivatal: Landesmann M. és Társándl.

Főszerkesztő: **DOMJÁN ELEK.**
Főmunkatársak:
ENYEDI ANDOR **KERTÉSZ ÖDÖN**

Előfizetési ár:
Égész évre 20 korona. Félévre 10 korona.
Negyedévre 5 kor. Egyes száma ára 20 fillér.
Hirdetések díja centiméterenkint 20 fillér

Beköszöntő

Nagy és nehéz időkben szólunk e lap hasábjain Sátoraljaújhely és Zemplénczvármegye polgárainhoz, hogy ébredjenek s nagy nemzeti érdekek védelmére és szolgálatára egyesüljenek. Nagy és nehéz időkben vettük át e lap vezetését, hogy az eszmék és irányzatok forgatagában a közvélemény kialakulásának tényezői legyünk. Szeretnők, hogyha gyenge szavunk ezer és ezer lelkeken keresztül riadózza erősödnék, a mely talpra állítja a magyar polgárt zárt sorokban a nemes küzdelemre a forradalomban újjászülött Magyarországgért. Egy zászló vezetett bennünket ezideig, a szabad, a független és demokratikus Magyarország zászlaja, melyet a nemzet utolsó nagy prófétaja Kossuth Lajos és eszméire felesküdt diadalmas vitézei hordoztak utána kezeikben. Ezt a zászlót ma a hazának völgyeiben és bércein leugeti a szellő és büszke önérzettel tekintünk reája mi, akik nehéz tusakban, súlyos megpróbáltatások viharában önmegtagadással jártunk csüggedetlenül a zászló nyomában.

A mit ez a zászló jelentett, az ige, kezd innmár testet ölteni. A haza független sok százados elnyomótól; fiai kezében van jövődjé, csak élni tudjunk bőcsen e nagy történelmi alkalommal, mely után millió és millió magyar lélek epedve vágyakozott, — hogy

ész és elhatározás, lelkesedés és öntudatos cselekvés a jelent egy nemesebb, egy boldogabb jövődjé gazdagon termő földévé tegye.

Elszántuk magunkat arra, hogy tudásunkkal és erőnkkel, mit isten adott, lkesedésünkkel és bátor cselekvésünkkel leszünk az újjászülött Magyarországgal küzdő fiai, szabad sajtójának munkásai között; hogy a forradalom eszméit és vívmányait ápoljuk és megerősítsük népünk lelkében és diadalmassá tenni segítjük.

A nemzetnek átforgalmát léttentartásának ösztöne sugalja és követeli. A régi formák, melyek közt életet tengette, elavultak és a forradalom viharában összeropantak. Új formákat, új életnyilvánulásokat követel a nép egyetemének vágya és akarata; minden erőnek egyesítését azok az óriás feladatok a melyeket a múltnak bünei és mulasztásai, s viszont a jövődjé igényei állítottak elibenk. Minden szívnek, minden kéznek ki kell venni ebből a munkából a maga részét.

Menteni kell mindent a mi érték a jövőnek is; építeni kell ott, hol ma csak omladékok vannak. Gyógyítani kell egy szörnyen végzetes háboru sebeit, erősíteni megérintésnek és méltánylás lásnak szellemében az egységes nemzet részeinek lazuló kapcsolatait. Ezt kötelességünknek ismerjük mi is; azért hívunk mindenkit, a kinek lelkét a nemzet elhagyatottsága és szerencsétlensége fájdalommal, jövője agoda-

lommal tölt el. Hívunk mindenkit, a ki azt akarja, hogy a magyar nemzet megmaradjon magyaroknak, legyen szabad művelt és jólétnak örvendő a népuralom diadalában újjászülött nemzet. Valljuk azt, hogy a haladás és a demokrácia eszméit a magyar nemzeti élet keretében és talaján is meg lehet valósítani.

Bátran csatlakozunk ahhoz a függetlenségi radikális párthoz és leszünk szószólói annak a pártnak, a mely Kossuth Lajos örökét leghibeiben megőrízze és ápolja ma is; ez a forradalom viharában megerősödött párt bebizonyította, hogy a népjogok a nemzeti gondlattól egyáltalában nem idegenek és egyszerre s együttesen szolgálhatók.

Tisztelettel adózunk minden más politikai irányzatnak, a mely nem reakciót, de a haladást, a fejlődést, a szabadságot, az emberi jogok diadalát hirdeti és követeli, de viszont ne kételkedjék senki sem abban, hogy tisztán és egyedül a közérdek, a nemzet a felszabadult nép javáért állottunk munkába.

A nagy politika mellett nem hanyagoljuk el szűkebb hazánkat, vármegyénket és városunkat sem. Látni és követelni fogjuk, akarjunk itt is a haladás eszméinek győzelmes érvényesülését, intézményes biztosítékait; gyors leszámolást a multtal és alkotásokat a jövőnek. *A közérdeket akarjuk szolgálni, az igazságot védeni egyénekre, hivatali állásokra való tekintet nélkül.*

léti. Buzdítani, lelkesíteni s feddeni akarunk a hol kell, hogy az új kor szelleme minálunk is otthonra találjon. Személyi hajszát nem követünk soha, de bátor szószólói leszünk az igazságnak.

Hisszük, hogy közönségünk megért, hisszük, hogy segítségünkre siet és erkölcsi elismerésével megacélozza erőnket, megkoronázza önzetlen munkánkat.

A szerkesztőség.

Tiszta helyzet.

Írta: Kertész Ödön.

Szocialdemokrata testvérek! Igazatok van abban, hogy a burzsoázia már sokszor félrevezetett benneteket. Valóságai politikai eszközül használták fel titeket. A politikai kártyakeverők jól tudták, hogy ti az ördüggel is szöveteztetek oslotokban való közelebbjutás érdekében. L'pre vitték benneteket a darabontok, behálózta a koalíciók, hogy a hatalom elérése után újból magatokra hagyjátok. A demokráciát egyik politikai tábor sem gondolta komolyan. De ösztönös átérte a szocialis eszmék Kossuth Lajos, ki próbált egyenlőség Irányi Dániel, Justh Gyula és ma Károlyi Mihály. A magyar közjogi csoportnak mindig volt egy reprezentálója, aki nem hazudott, nem ámitott, nem volt politikai svindler, hanem mint az emberi jogegyenlőség harcosa szerepelt a politika színpadán. Igaz, mindig kis táborral rendelkeztek, az autokrációs érvényesülésüket lehetetlen-

Egyről—másról.

A „Jövő”. — A legöregebb nemzetőr. — „Rabok tovább nem leszünk”.

Írta: Gárdos Mór.

Ezekben a nagy eseményektől terhes szomorúan vig és vigágosan szomorú mozgalmas időkben is rokonszerves és kedves helyi jelenség a „Jövő” című szerény kis hetilap megjelenése. Az hozzá közel a szívünkhez, hogy a minden szép és jó iránt oly fogékony ifjuság lelkes bevilletének terméke s egyik jele annak a hazafias felbuzdulásnak, amely ifjaink szívét e történelmi napok forrongásai középett eltölti, teltre serkenti.

Megvallom, ifjuságunkban ez örökre emlékeztetes napok időjén — csalódtam. Még pedig kellemesen csalódtam. Abban a hiszemben voltam u. i. eddig, hogy a mai ifjuság bizony nem nagyon méltó a 48 as idők meleg szívű ifjuságához, a dicső márciusi ifjakhoz. Nem, mert hideg vértűnek, nagyszerűbb bevilletekre szünte képtelennek gondoltam. Egy ízben fájdalommal szívvel bár, kifejezésre is juttattam, hogy e tulaj-

donságai miatt a mai ifjuságot már ciusi helyett én inkább valami — novemberi ifjuságnak tartom. És ime, éppen novemberben kellett örvendezve meggyőződöm róla, hogy a mai fiatalság mégsem holmi novemberi ifjuság ám, hanem igenis méltó utóda az egykori márciusi ifjaknak: van benne igaz magyar lélek, hevült, a hazáért melegen érző szív.

S nem csak magam voltam ilyen kételkedő. Hisz a költő is szívzorongva kérdi: „Lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága? Avagy virág vagy te hazám ifjusága?” A mostani emlékeztetes eseményekben való lelkes részvétel és a tanusított hazafias hív arra tanusítanak, hogy igenis lesz még gyümölcs, élvezetes, pompás gyümölcs nemzetünk életfáján. Hiszen szépen virít a nemes fa. Ifjuságunk a virág rajta. És nem meddő virág, amely nyom nélkül hull le a fáról, hanem termő virág, amely értékes gyümölcsös érelődik majdán.

Hogy ez így van, annak egyik bár igen-igen szerény jele sok egyéb közt a városunkban utóbb megjelent fenti című ifjusági lap is, amely a helybeli szenge ifjuság hazafias, ne-

mes érzelmeinek a szócsöve.

Szép és jó jövőt kívánok ennek a „Jövő” nek.

Ki öreg ma? Senki. S ha senki, ugyan miért is volna kivétel a jó öreg — bocsnát! ifju — Aradi Kálmán bécsi, a magyar színészetnek ez a kiérdemesült derék művelője. Nem is az. Nem érzi ő a magakerek szám 59 esztendőös korát, hanem mint valami ifjone — Istenem, be ifjúlt hatása is van ennek a novemberi szellőnek! — felszap nemzetörnek. S úgy őzri a nemzetet, mint annak a rendje: akár valami ifjú óriás. Győnye erejét megkétszerezi, mit mondok, megfizeresai az a tudat, hogy milyen fontos feladatot teljesít s akarateréjét is megacélozza. Az idő viszontagsága még a szolgálattal járó sok-sok fáradalom ki nem fog rajta. Ő biz helyt áll jobban, mint akármelyik ifju társa. Ha betegség lábnyokezi, meg nem adja magát. Lábnyotli el még az iszonyu spanyolt is. Betegat a viláért sem jelentene, akárhogy unszolja is erre. Ő róla bizony ne mondhasa senki, hogy kidőlt, hogy öreg, hogy hasznavehetetlen. Megmutatja bármely maratonlónak, hogy ő benne

emberére talál. Mert ez a mi legnagyobb ellenségünk. Sokkal nagyobb, mint aminő az amerikai, az angol, a francia, az olasz, az orosz, az ukrán, a cseh, a román, a belga, a rác. (Van-e még több is? Én bizony vitéz elleneinknek nem tudom se szerit, se számát. Ezért bocsnát, ha vagy egy féltucatot ki találtam volna fejleteni közülök. Igazán nem leki-osinylő szándékból történt.) Hát csak mutassa is meg a jó ifju Aradi bátyánk ad multos annos. Vagy legálább is addig, amíg az ellenségeink meg nem találják szívüket s vissza nem vedlenek jó magyarokká, békés munkás, hasznos állampolgárokká.

Hála istennek, nincs miu szegyenkesztünk. Nemcsak apáinknak jutott ki a részök történelmileg nevezetes időkbeli, de ma nekünk is. Megújult minden isében a fényes emlékezteti Negyvennyolc. Sőt tul is van szárnyalva többszörös tekintetben. A nemzeti függetlenség, a népköztársaság annyi vérés után s mégis vértelenül kiviva. Ellenség, no az sokkal több van, mint akkor volt; annyi, amennyi nemzetnek még nem volt soha sem. Sainte pályadijat le-

tette, de mint kis csoport is mindig sulyal bírt és fokozatosan beköltözött a nép szívébe. A radikális párt mindig mint egy összekalapált érodarab állta ki az idők vissontagságának tüpróbáját.

Nem szűgyeljük hát azt, hogy Károlyi Mihály táborába tartozunk. Sőt blüsskék vagyunk arra, hogy Kossuth Lajos egyik méltó letéteményese óit ért és teljes erejével igyekessett felszabadítani a reakció karmaiban silylő magyar népet.

A dicső forradalomban egyaránt tevékeny részt vett a Károlyi eszméiert hevülő polgári társadalom és a szociáldemokrata párt.

A küzelemben testvéreké lettek. Polgár és munkás keset fogott a népkállm kiépítésében.

A legnagyobb hütlenség lenne ma vesérünket elhagyni. A legnagyobb hypokrisis lenne, ha azok táborába szegődénk, kik azt hirdetik, hogy a függetlenségi párt egyszerűen megastut, mert a forradalom mindent kivivott. Hát ez a felfogás rossz-hissemű, de legalább is balga.

Lerástuk a dynasztíát, elszakadtunk Ausztriától, de még sem mondhatjuk magunkat függetlennek. Még ellenségek légiói környékeznek, még egy döntő-bíróság fog határozni sorsunk felett, még a demokrácia kívánalmái nincsenek törvénybe sem foglalva, még nincsenek a való életbe állítva.

Még nagy munka vár ránk. Helyünket el nem hagyhatjuk, eszméink számára még lomtárt nem rendezhetünk be, kristálytisza karakterű vesérünket nem hagyhatjuk el.

Aki ezt kívánja tőlünk, az nem ósainte híve az ország konszolidálásának.

Mi tisztában vagyunk a szociáldemokrácia nemes céljaival, jogos törekvéseivel. De az a tény, hogy egy kiváló szervezet alkotnak, hogy az ország vezetésére érettnék bizonyultak, hogy a hatalomhoz joguk van, még nem jelenti azt, hogy a hatalomban való közvetlenebb részvétel, az érvényesülés kedvéért márról-hoinapra tagadjuk meg politikai hitvallásukat és a polgári táborból egyszerűen usszunk át a szociáldemokrácia sima visérére.

Nem szociáldemokrata testvéreink. Mi rohse voltunk patkányok, most sem akarunk azok lenni. Mi az evolúciót nem osufolhatjuk ki. Mi egyelőre helyünket akkor sem hagyjuk el, ha e körülmény hátrányunkra szolgál.

A meggyőződés nélküli asszimilánsokat szívünköl utáljuk. Csakugyan undorító az, hogy oly egyének, kik a realció uszályhordozói voltak, kiket Tisza István szemöldökével dirigált, kik szóban és írásban szolgálták az átkos feudalizmust, kik azonban nyáltak a klerikalizmat is, azok — wloche Wendung durch Gottes Fügung — ma verik a mellüket és beálltak szociáldemokratának, nem sajnálják maguktól még a pártadót sem és — horribile dictu megvetéssel írnak és beszélnek a burzsói tagjairól, a polgári társadalomban maradtakról. Mert hát a renegátok így szoktak beszélni. A kitért zsidókból lesz a legnagyobb an tiszemita, az átvédlett burzsoból lesz a legvéresebb szaju demagóg.

Ne bizzatok ily alakokban szociáldemokrata testvéreink. Ezek megfertőznek titoket is, vérbajt hoznak rátk. Ezek csak a hatalomért szegődtek hozzátok. Ezek közül sokan készek lennének Tisza Istvánt feltámasztani, azok ha — Isten ment — a reakció kis eröhöz jutna, méről-hoinapra átvédlenének és ott lesnék az új feltámadt napot.

Mi becsülettel maradunk, akik voltunk. Nem akarunk üres szölamokat hangoztatni és csak annyit mondunk nektek szociáldemokrata testvérek, hogy nem fogtok beünnöni osalódni. Mi testvéretek akarunk maradoi, de ha megtagadjátok, ha külön utra késztetettek bennünket, még akkor is tisztességes ellenfeletek lennének, még akkor sem tagadhatótok el, hogy méltó egyenes ellenfeleek vagyunk, még akkor is azt mondanátok, hogy inkább ilyen ellenfél, miut áruló, hitvány barát.

Mi egy uton akarunk járni veletek. A demokrácia kiépítésében közös szerepünk van. A munkát meg kell osztatnunk. Kinek a kőműves munkája, kinek áornunka jut. De aki csak a kötenyt ölti fel magára és kájánul ültetve a munka hátrátát

jául mutatkozik, azt lehetetlené kell tenni, az megútelyesi a közös szervezet. A mi lobogónkon a polgárok és munkások egyaránt fel vannak ültetve és közös oimerük az emberi boldogság. Ezt akarjuk mi polgári elemek, ezt akarjuk mi minden erőnkkel kivívni.

Munkában a népjóléti ügyosztály.

Mit végzett a küldöttség Budapesten?

A város által felállított „Népjóléti ügyosztály” hogy kitűzött feladatának érdemben is megfelelhessen, kívánatosnak tartotta a kormány anyagi támogatását is megszerezni. A támogatás elnyerése céljából, Buza Béla kormánybiztos vezetése alatt, Farkas Andor polgármester, Lánai András ügyosztályvezető és Lányi Imre bizottsági tagból álló küldöttség indult a kormányhoz és ott előterjesztve az ügyosztályt kívánalmait, az alábbi támogatást sikerült kieszközölni.

Elsősorban is felhatalmazta a kormány Dr. Buza Béla kormánybiztosot hogy saját hatáskörében, a ledigondozó hivatal helybeli intézetét, az ugynevezett barakot igénybe vehesse. Sükség volt erre, hogy a népjóléti intézmény az elhelyezésre szorultakat megfelelően elhelyezhesse. A barak mutatkozott erre legalkalmasabbnak mir azért is, mert a 3300 főről helyből csak 700 van betöltve van tehát hely bővösesen és a mi főkülönösen a barakban rendelkezésre állnak megfelelő nültyek, orvosi rendelők, sőt konyhák is népkonyhák céljaira.

A polgármester a „Népruházati Bizottság” felbecsülhetetlen értékű hozzájárulást eszközölt ki. Kap utyaios a Népjóléti ügyosztály 1000 pár bakkenesot, 500 pár tix gyermekoi pöt, 1000 kg. tehénbort, 500 kg. szintaipat, 500 kg. ragasztott tapbort, 500 kg. tapruhadékot, és 500 kg. tapbélést. Kiutalt ezen kívül a Népruházati Bizottság, a városi Cipőhivatal részére 1290 p r cipőt. Ugy a kész cipőcert mint az 1000 pirának megfelelő nyersanyagot az ügyosztály megbízottja Budapestre már felutazott, az összes áru a hét végén itt is lesz, úgy hogy a Cipőhivatal mű üdséet ismét, annal is inkább megkezdheti, mert a nyersanyagok ledolgozását nem csak a helybeli cipőüz iparosok, hanem a barak cipőműhelyének munkássi is fogják végezni. Lsz kiosztani való elég. Texturu kiutalása iránt is eljár a polgármester azonban erudmnytelenül. Ugyanis a Népruházati Bizottság t xüti áru osztálya ezidőszert nem műsödik, a Bizottság áru osztálya osküli ilyen árut beszerzeni nem volt képes a küldöttség. Megtettezt azonban minden intézkedés, hogy az érdekeltekek t xüi árúval való ellátása is biztosítottassék.

Farkas Andor intervenszióssra engedélyezte a közlelmzési miniszter, hogy a város, a közlelmzésről megtakarított összegből 30,40000 koronát a szegény néposztály fa szük ségletének biztosítására használjon fel. Farkas Andor polgármester a fa leszállításá iránt a szükséges lépéseket már megtette és remélhető, hogy egy két héten belül a fa inség lnyegesen enyhítve lesz.

A népjóléti ügyosztály pánzügyi kérdéseit, mint miut számunkban jeleztilik is városunk pénzülmzési teki készséges hozzájárulása, kedvezően rendezte.

Közlelmzés köréből.

E lelmzési ügyekben tartott a kormány, biztos november 27-én délután a járási főszogabírák bevonásával értekezletet. A kormánybiztos ugyanis tájékozódni kívánt a megye élelmzési viszonyai felöl a megakarta beszélni a legsergősebb teendőket. A kép, amely a tanácskozás eredményeképen mutatkozott, elég szomorú. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy a szerb befürs folytatni teuerdek készletünk veszett el amely az ország ellátatlan lakosai részére volt szánya. A helyzet ennek folytán úgy alakult, hogy a közlelmzésügyi miniszter a vármegyét nem fogja tudni továbbra ellátni s magára hagyja az élelmzési kérdésben. A megyének tehát egyedül kell gondoskodnia. Erre azonban oly kevés a fedezet, hogy alig lesz képes a fél fejkvótát biztosítani.

Rettenő megpróbáltatás lesz az a megye lakosságára, de ép ennél a kérdésnél lesz sükség a közönség nyugalomra és megútelésre. Ha nélkülözni kell szenvedje el azt mindenki azzal a tudattal, hogy nem a hatóságok hibája, de a sors mostohasága: a rossz termés s az ellenséges szerződés szegése volt ennek az oka.

A kormánybiztos mindent el fog óvetni, hogy ami készlet van, az teljesen egyenlő arányban legyen osztva: sem egyesek, sem járákos kiváltságos ne élvezzenek. Tüjes szigorral fog továbbá eljárni, hogy az egyeseknek, különösen nagyobb gazdaságoknak és uradalmaknál levő felesleg készletek a megye közönsége céljaira élelmesenek. S ebben az igyekezetében a kormánybiztos ma mindenkinek önként meg erején felöl is támogatni kell. Ma nem imperialista öbörkötésű nagy hadseregek részére, nem idegen nemzetek számára kell az eszed t termés, de saját megyóok ellátatlan lakosága, saját testvéreink részére kell a betevő felat.

R-méjük, hogy a vármegeye közönsége mindent meg fogja érteni, s önként fog segítségért sietni azoknak, kik az élelmzési ügyeket rendezni fogják.

nov. 30.

Athelyezések a vármegeye körében. A változott viszonyok kivánatosá tették egyes járási főszogabíróóságok vezetőinek áthelyezését. Ennek megfelelően a következő személyi változások történtek a szogabírói hivatalokban: sátoralajuhelyi járás vezető főszogabírája Kossuth Pál, beosztott szogabíró Fejér Andor; sárospataki járás vezetője Bajusz Andor, beosztott J-ney István; Tokaji járás főszogabírája Nemes Sándor, beosztott szogabíró Wierland Andor; szerencsi járás vezető főszogabíró Gostonyi István, beoszt. szogabíró Bálint Bertalan; gálszécsi főszogabíró Cseley Andor, beoszt. szogabíró Kovács Béla tb. szogabíró; bodrogközi járás főszogabírája Fejér Elemér beosztott szogabírák Székely László, Zombory Géza; homonnai főszogabíró Spillenbergy Béla; nagymihályi főszogabíró Görgy László, beoszt. szogabíró Pauliczky István lett. A sztropkői szinnai, varánói, mezőlaborci járások szogabírói hivatalában változás nem történt.

Elköltözés
folytán különféle butor és dísznövény eladó.
Cím a kiadóhivatalban.

hetne kiiltani rá: ki képes öket teljesen hiánytalanul elősorolni. S hogy még egyelőbb legyen, mint ahány nemest még rajtuk kívül a világon van: még a magyarság egy töredéke, (süpredéke) is felcsapott a saját maga és mindenki ellenségének.

Idősserűvő lett napjainkban sok minden, ami Negyvennyoloban az volt. Igy sok egyeb közt a nagy Petöfi „Talpra magyar” ja és ennek es a hatalmas erejű ismétlődő sora: „Rabok tovább nem leszünk!” Nem bizony — gondolta magában néhány derék magyar, mint aminő például Lukács uram meg társai. De ne legyen az az ö cimborájok Szarvas-Pestik koma se. Elég volt már neki es a huss meg egynehány estendő, amit eddig leült. Ha kiütött a szabadság, hát szabaduljon ö is. Nosza, meg is jelentek követségben vagy hármascskán a foghászkodók előtt, kívánva tölse az — egyenlőséget. Nem o'y értelemben természetesen, hogy tegye öket is a többi közvesélyes egyénhez sár alá, hanem hogy erősebe amasokat is Pestik koma

vezérlate alatt szabadon. Schweitzer uram azonban, sajnos, nem a költői szép gondolatok szerint igazodik. Ugy látszik, nincs érzéke hozzá. Most is részben a törvény, részben a saját jó szive után indult, amikor a kérsét megtagadta. Minek boocstaná ö el régi verőgeit a mostani roppant szük időkben a magyarságnak szállójából. Az élelmzési rengeteg költéségi miatt nehéz beszerzés még megest valami kalamitásba keverednék egyik-másik a rend és a közbiztonság ellen. Iyformán oszka maradt hát a helybeli szabadság, de nagyon. Ezen már alig segíthet egyeb, mint hogyha Pestik polgártársunk jól ismert nevét — Tancosics Mihályra magyarsosítja. Vagy hogy talán nem is elég ehhez a pusztá névosere, még a bírócsö lénynék is át kellene előbb megfalsó irányban alakulnia? Ez bizony könnyes meg lehet.

Az átvonuló hazaérkező katonák fogadtatása.

Jönnek haza a véreink, a katonáink. Olyan nagy, hogy mi elképzeljük: diadalmenetben, virággal, zászlóval, harsogó trombita zúgással. Rongyos ruhában didergő tagokkal, kiéhezve szállingóznak, mint elkésett, utjukban visszatartott, megtépett vándormadarak. Mied-nfelől a gyűlölet s a képzsi rablóihség országain jöttek keresztül: ahol elszedték az összekuporgatott pénzeiket, felúzták róluk a jó meleg ruhát, kifosztották őket mindezekből, még jól járt, aki a testi épségét, az életét megmenthette, hazabozhatta. S még a testük csak van valahogy de a lelkük is beteg. Ellenséges indulatok kergettek, az elemeire szétbomló világ csüggesztő, riasztó képei kísérték, s az itthoni békés megnyugvás álmai csendesítették, biztatták őket az utjukon. De itthon még olyan kevés a béke, a lehangolt élet, az összefogó, építő munka; olyan messze van még az a szép, boldog idő, amely gyümölcs és jutalma lehetne négy és fél esztendő rettenetes szenvedéseinek áldozatainak.

Jönnek... kiászott, elcsigázott testtel, lehangolt lélekkel. S fogadja őket a szeretet. Az a szeretet, ami nek minél kevessebbje van, annál gazdagabb önmaga. Meleg szóba; barátságos, ismeretlenül is ismerős arcok; egy darab kenyér, kevés szalonna, tea, párologó lézta leveles, meleg bor, cigaretta dohány, s közöttük és felettük szavak: meghitt, megértő szavak, amelyek úgy simogának, gyógyítanak. Csengő, zenélő, magyar testvéri, anyai szavak, amelyeknek vagy fűrdőjében fel engednek az át fáztató tagok, s újra mosolyogni, bizni öntöni tanultak a lelkek. S az érkezők, olyan boldogok, olyan hálásak. Érzik ösztönös sejtéssel, hogy abban a külsőleg szerény, szegényes; de bensőleg annál gazdagabb fogadtatásban a nemzet szíve dobog feléjük, a nemzet megértése, hálája, szeretete öleli körül őket.

A helybizottság élén Gróf Széchenyi Woldemar Ernőnével, a városnakbeli háborús jótékonyosság el tétő és vezérősi lelkével, már eddig is elismerésre méltó munkát végzett. Ezer és ezerszámra menő átvonuló csapatokat látott el meleg itéssel és itallal, dohányossal, cigarettával. A forgalom újabbán lanykult, de ismét nagyobb átvonuló tömegekre van kilátás mert még sokan vannak kiut, távol a hazától.

Keddén reggel a kassai 34 ik gyalogezred törzse jött Ukrajnából egy ezredes vezetésével; 10—15 tiszti, s körülbelül 200 főnyi katonaság. Azoknak, akik gyönyörűséget találtak az ilyen dolgokban: leirhatatlanul kedves látvány volt nézni, milyen jól esett nekik két heti Kárvária járás után a gondos, szeretetteljes fogadtatás. Mint az egyik főhadnagy elbeszélte, nov. 10 én i dul-

tak utnak Ukrajnából. Még Galicia határáig csak: a fegyverüket szedték el s az ellenszenvüket mutogatták nekik, amivel különösen a magyarokat ültették ki; de az igazi hadelhadd Galiciában várt rájuk. Megrohanták őket minden állomáson s nem hagyták náluk semmit a többnyire rongyos, nyűvölt testi ruhájukon kívül. Kívül-belül át melegedve csak mar megbeszédéseidtek s kíváncsian érdeklődtek az itthoni dolgok iránt, amikről odakint nagyon keveset hallottak. Örültek, hogy általában rend és nyugalom van az országban, s hogy kezd kiépülni a szabad, független magyar Népköztársaság. Persze — megérti ők is — sok még a baj, a zavar, a lehangoló tünet, tengernyi a megoldani való kérdés, hamarosan elháríthatatlan a felénk nyúló sok kapzsi kézi, de hát áll Buda, él magyar még" s hisz szük velük együtt, hogy Isten segítségével, erős karmunkkal, bátor szívünkkel úrrá leszünk a nehéz, változó helyzetünkön.

Ádott, szép munka ez, s aki ezt a munkát az adománysíval elősegíti az a legszebb, legméltóbb formában rója le a hazafiúi hála tartozását azok iránt a szenvedő hősök iránt akiknek még az utóknak is holtuk napjaink adósaí lesznek.

Polgártárs!

Decz. 1-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a vármegyeháza nagytermében a Károlyi párt alakuló gyűlést

tart. — Kérjük, hogy ezen nagygyűlésen mentől többen megjelenni sziveskedjenek.

Károlyi párt intézősége.

HIREK.

— Szerkesztőségünkben mai nappal Dr. Holló Andor kilépett. Lapunk főszerkesztője Domján Elek lett főmunkatársunk Enyedy Andor, Kertész Ödön lettek. Ezuttal azt is jelentjük, hogy a hosszabb időn át fennállott technikai akadályokat sikerült le küzdenünk és ezennel a rendes terjedelemben fog lapunk szerdán és szombaton megjelenni.

— Egyházmegyei hírek. Fischer-Colbric Agost dr. megyéspüspök a harctérről hazaérkezett tart. tábori lelkészeket a következőképp rendelkezte: Váradi Arthurt Nagytárkányba, Füzesséry Károlyt Szekesre, Kinosey Mihályt Istvánra küldte káplánnak. — Kovács Péter hononnai káplán és Kofridt Flórián szecsesi káplán 1—1 havi egézségügyi szabadságot kaptak. — A tókeresztesi plébániát Lencz József regeteruszkai esperes-plébánosnak adományozta.

— Malonyay kormánybiztosi megbízott. A vármegye kormánybiztosa Malonyay Tamás főszolgabíró a felvidéki járásokra kiterjedő hatályú kormánybiztosi megbízottá nevezte ki. Malonyaynak eddigi is nagy érdeme van, hogy a felvidéken a rend és nyugalom helyreállt. Talpraesett, okos és meggyőző beszédei megfékeztek a szenvedélyeket. Mostani megbízatása is fenti célokat szolgálja.

— Változás az alispáni hivatalban. Az alispáni hivatal vezetését Iásépy Zoltán a tokaji járás főszolgabírójává vette át. A vármegye egész közönsége teljes megaláddal fogadta a változást, mert Iásépyt rokonszenves egyéniségre, munkabírásra ruiait mindenki tiszteli és becsüli. A hivatal átadás e hó 28-án ment végbe. Dókus Gyula mély megindulással adta át az alispáni pecsétet Iásépynek, mondván, viseld a tisztséget egészséggel, és sikerüljön mindaz amire vállalkoztál. Ugyanakkor a vidéki tisztikar Nemes Sándor, a központi pedig Pintér István vezetésével tisztelettel az új alispánál. Iásépy megköszönve az üdvözlést kérte a tisztviselőket, hogy fokozott igyekezettel dolgozzék és igyekezzenek megvaltoztatni a közönség aversióját a vármegyével szemben. Az új alispán nem csak az új alispáni, hanem a közéleti ügyekről is el foglalt; egyébként az a vármegye közéleti mérsévelei köztön cikkben foglalkoznak, ezuttal csak új alispánnak a közönségnek szóló üzenetét to' mácsoljuk, a mely a következő: *Mindenki a vármegyében számoljon a kivételes helyzet teremtette nehézségekkel és igyekezzék önmegtartóztatást bele vinni az életelés rendjébe. Ezzel lényegesen abszorbáljuk a közéletelés nehézségeit.*

— Ügyvédi iroda megnyitása. Dr. Duda István ügyvédi irodáját Sátorajnyhelyben Kázinocsi-u. 3. számon nyitotta meg.

— A spanyol járvány fokozott kegyetlenséggel szedi áldozatait. November hónapban mai napig 37 en haltak el spanyol betegségben. Az ijoszatban terjedő ragályra való tekintettel a város összes iskoláiban december hó 15 ig bezárólag az előadások szünetelnek. Ugyis beszűntette a tanács a mozi előadásokat is. A járvánnyal szoros kapcsolat a házi szemét eltakarításának kérdése. Orvosi vélemények szerint, mint minden ragálynak, úgy a spanyol járványnak is a felgyülemlett házi szemét a melegágya. Sajnosan kell megállapítanunk, hogy a városi szemétfuvarozás dacára az október 21-iki képviselettelüeti ülésen 100 százalékkal felemelt díjknak, teljesen szünetel. A házakban gyülemlik a szemét és a város megfelelő munkáshányában nem hordathatja azt ki. Ajáuljuk ezt a közegésségügy ellenes állapotot a tisztí orvosok figyelmébe.

— Ügyvédi iroda megnyitása. Dr. Fuchs Lajos ügyvéd a harctérről hazatérve ügyvédi irodáját Sátorajnyhelyben Kázinocsi-utca 2. számon alát megnyitotta.

— Kik adokztak a Nemzeti Tanácsnak? Hodosi Kis Ernő 500, Szeghy Elemér II. 300, Sohónfald Henrik II., Dr. Chudovszky Móric, Szapannos Imre, Gáthly József 200—200, Kall Béla, Dr. Köllner Soma, Tariosky Jenőné, Grünspann Hermann, Németh Náador 100—100, Molnár Gyula 50, Pally József 40, Nagy Baby és Géza, Friedman Márton, Harkay István 30—30, Fried Ignác 20 koronát. Előszörleg kimutatta 70470.80 kor. Összesen eddig befolyt 72770.80 korona.

— Hadból hazatért iparosok csütörtök délután az Ipartestület helyiségében népes értekezletet tartottak. Többek felszólítása után határozati javaslatot fogadtak el, amely kívánja az életelés, téli fa asztégetlet biztosítását, anyagbeszerzés elősegítését, lakás és műhely helyiség rekvirálását, segélyt az ipar megkezdéséhez és a baraki ipar megszüntetését, az ott levő nyers anyagok elsősorban a hadból visszatérte köztől szétosztását. A határozati javaslatot küldöttség fogja Busa Bela kormánybiztosnak is átújítani hogy a kormánybiztos befolyással a határozati javaslatban foglaltak megvalósítását elősegítse.

— Gyilkosság feltételezéséből. Orbán József, Zsarnay János hegyőrök egy ugyanazon leányunk udvaroltak, ami természetesen feltételezési jelenetekre adott alkalmat. Zsarnai egy szép nap megunta a rivalizálást és szerdán a hegyen lenyegetés ki séretében kikérte azt, hogy Orbán is udvaroljon a leányunk. Orbán József ugyláztak keményebb felelet adhatott, mert Zsarnai lekapta a válláról fegyverét és Orbánra süttötte, aki halálos sebből vérezve összeesett, Zsarnai a nemzetőrök letartóztatták. Orbán egy napi szenvedés után az "Erzsébet" kórházban meghalt.

— Az átvonuló katonákat fogadó bizottság ezuttal is kéri a város és a vármegye lelkes közönségét, hogy élelmiszer, bor, pénz, ruhanemű ajándékozásával támogassa és mozdítsa elő az akció sikerét.

— Tízis honvédek Máramarosba indulnak. Mint értesülünk a hadügyminiszter rendelkezése folytán a miskolci 10 honvédszászlóaljnal a visszatartott 1898—1900 évi születésű fegyveres kiképzésben részesült katonaságból négy határvédő nemzetsszadot szerveztek. A menetsszadokat táborserüelten felruháták és felfegyverezték. A menetsszadok a legközelebbi napokra várják az indulási parancsot. Értesülésünk szerint e tízis honvédeknek a máramarosi határvédelemlnél less fontos szerepe.

— A közéletelési miniszterium felozlik. Beavatott forrásból közlik, hogy a közéletelési miniszterium napjai meg vannak számlálva. Februárra tervezik a teljes felozlatását, ha az eddig teljesen helyreállított költelekési viszonyok lehetővé tessik. Ha a rossz költelekés miatt akkorára nem volna felozlatható, úgy tavasszal a felozlatás bisonyára bekövetkezik. — Nagy Ferenc közéletelési miniszter más címen tagja marad a kormányban.

**CLUBSPECIALITÉ CIGARETTAPAPIR ÉS HÜVELY
MODIANO. FELÜLMULHATATLAN**

IGYÁZZUNK A VÉDJEGYRE

— A hazatérő katonák megvendégelése céljából megindított mozgalom a cél nagyszerűségének megfelelő inoposán keretek között halad. Várossunk lelkes közönsége pénzzel, természetbeni adományokkal támogatja az actiót. Újabb adakozók díszes sora alább következik: *Pénzadományok* Gróf Mailáth József 2000, Közművelődési Egyesület 500, Carolineum zárdagyűjtés 274 58, Özv. Vladár Emilné 200, Gr. Csáky Vidor 200, Petróleumgyár 100, Bernáth Győző, Hönch Dezső 50—50, Dr. Ligeti József 30, Ladomérskyné, Weiss Emil, Kluger Jenő, Sole Adolf, Farkas Atadár, Dr. Gaal, Galambos Béla 20—20, Werner Gyuláné 15, Hartsteio 14, Neumann testvérek, Főző József csizmadia, N. N., Konstantin Gázáné, H. né, D. S., Izsépi Istvánné, Lábos Béliáné, Sipos Ilona, Zubay György, Fischer Haul, Hermann K., Abonyi Irén, Pirayik Györgyné, Olivashatatlan aláírás, Szunyogh Józsefné, Özv. Schwaros Ignáczné, Olivashatatlan aláírás, Szabó István, Özv. Lissek Béliáné 10—10, Dr. Klein, Dr. Kiss Gásáné 8—8, Werner Aranka, Gross M., Klein, Olivashatatlan aláírás, Olivashatatlan aláírás, Kálnási K. 5—5, Lefkovits D., Kleinné, N. N., Geceyné 4—4, Elek Sándorné 3, Kroóné 2 50, N. N., N. N., Kálosi, J., Weinberger A., Adler Józsefné, Friedmanné, N. N., N. N. 2—2, Tanenbaum 1 koronát. Összesen 3860 08 korona. — *Természetbeni adományok*: Széchenyi Wolkenstein Gróf és neje, Ambrósy Nándorné, Nagy Baboy, Dr. Klein Károlyné, Oáh Istvánné, Széchenyi György gr. és neje, Miklós Béla, Özv. Juhász Jenőné, Eayedy Andorné, Csernicsky Kálmáné, Dr.

Bajusz Ernőné, Dr. Szirmai Istvánné, Dr. Stern Ármanné, Szeszler Ödöné, Dr. Berger József, Dr. Chudovszkyné, Neumann testvérek, Czellar Jánosné, Fenyő Józsefné, Dr. Tátray Dezsőné, Windischgraetz Herceggasszony, Város, Dr. Horonyay Béliáné, Guttman Mór, Dr. Roboz Bertalané, Székely Elek, Főző József csizmadia, Dr. Ambrózy Ágostonné, Haas Fülöp, Davidovics Rózsika, Nagy Albertné, Tarpay László, Papp Gyuláné, Mauks Elemérné, Dr. Bajusz Józsefné, Özv. Roman Jánosné, Schweiger Ignác, D. utch Hersko, Nagy Györgyné, Ritár Józsefné, Bodnér Józsefné, Róth Józsefné Dr. Tóth Alajos, Özv. Friedmann Jakabné, Kotics Jánosné, Mücke Józsefné, György Lajosné, Engelbert György, Ferecay altábornagy, Olovhár, Zetlin Ignác, Dr. Ligeti Józsefné, Miski Borbála, Klein Ferenc Riberné, Hericz Sándorné, Fuchs Jenő, Balkó Mihályné és Dr. Nagy Béliáné.

— **Nyilvános elszámolás.** Az „Irr. Fehérházó egyesület“ ez ősszel eszközölt gyűjtését — a beállott nagy járvány miatt — nem fejezhette be, tehát ez uton kéri a nemeslelkű adakozókat, hogy az e célra szánt adományait az egyleti pénztárnokhoz: Zinner Adolf úrhoz juttassák el. Az eddig befolyt adományokért az elnökség hálás köszönetét nyilvánítja és alább nyugtázza: Központi takarékpénztár r. t. sátoraljaujhelyi Népbank mint tkp. Megyei Általános Bank, sátoraljaujhelyi Polgári tkp. és Huel. egyesület, Mezőgazdasági Bank, Kereskedelmi ipar termény és Hitelbank, Petróleumgyár, Dr. Fuchs Emil (Királyhelmece) 200—200 koronát, Eisenberger Mór, Konitzer cég 150—150

koronát. Guttman Mór, Dr. Weiss Bertalan, Dr. Burger Jakab, Vörös Jenő, Dr. Reichard Salamon, Özv. Fuchs Mór, Kardos József, Perlmutter Jenő, Grünberger Vilmos, Fuchs Jenőné, N. N. Dr. Braun Béla, Dr. Fuchs Emil, Dr. Ligeti Józsefné, Blumenfeld Jenő, Sámuel Dezső, 100—100 koronát. Dr. Schwartz Ernőné, Dr. Grünwald Hugó, Szegő Sándor, N. N. Alexander Vilmosné, Spiegel Áron, Blumenfeld Sándor, Kluger Jenő, Kroó Mór, Grünbaum Simon, Blumenfeld Adolf, Dr. Davidovics Jenőné, Markovics Miksóné, Keleti Jenőné, Dr. Haas Bertalané, Dr. Lichtenstein Jenőné, Grünspan Hermanné, Dr. Kellner Samáné, 50—50 koronát. Dr. Klein Károlyné, Rosner Izidor, Blumenfeld Lajos, Fuchs Géza, Lefkovics Dávid, Markovics Herman, Neuman Jenőné, 40—40 koronát. Dr. Hellinger Ignác, N. N. Grósz Soma, Weinberger Ignác, Schwartzbart Lipó, Friedman Manó, Klein Kálmán, Deutsch Simoné, Friss Sándor, N. N. Cr. Garai Ármanné, Gezei Jenő, 30—30 koronát. Kornstein Mór, 25 koronát. Neufeld József, Waller József, Kardos Zsigmond, Strausz Dezső, Friedman Vilmosné, Vártessi Zsigmond, Dr. Stern Ármanné, Stindler Hermann, N. N. Adler Albert, Lukács Herman, Gerő Adolfné, Spitz Istvánné, Özv. Schwartz Mór, 20—20 koronát. Windt Jakab, Schwartz Salamon, Müller M. A., Friedman Ferenc, Landesmann Miksa, Grósz Mór, Deutsch Sámuel, 10—10 koronát. Süssholz Izidor, 9 koronát. Ruda József, 2 koronát.

Felolvas szerkesztő: Landesmann Miksa.
Szerkesztő: György Lajos.

Viszkégy
Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétos Fleisch-félt kérjünk.
Skabofom-kenőcs.
Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétos Fleisch-félt kérjünk.
Próbátégely . . . 4 kor.
Nagy tégely . . . 6 kor.
Családi adag . . . 15 kor.
Sátoraljaujhely és vidéke részére fóraktár: Kadár Gyula gyógyszerárban Sátoraljaujhelyben. — Vételnél: a SKABOFORM védjegyre figyeljünk.

„FOTÓ“
Fényképezési
SZAKISZLET BUDAPEST
RAKÓCZI-UT 80.
NAGYBAN — KICSINYBEN.
Vidékre gyors és pontos kiszolgálás.
Tessék próbarendelést eszközölni!

Landesmann M. és Társa

könyvnyomdája és papirkereskedése

SÁTORALJAUJHELY, KAZINCZY-UTCA 5. SZ.

Levélpapírok, számlák, falragaszok, meghívók, névjegyek és egyéb nyomdai munkák a legpontosabban készíttetnek.

„Felsőmagyarországi Hírlap“ kiadóhivatala.

TELEFONSZÁM 10

Hirdetések felvétetnek.

TELEFONSZÁM 10